

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11124/2016-ERU

Praha 1. listopadu 2016

Č. j. 11124-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11124/2016-ERU s účastníkem řízení, společností **AGRONA Staré Město, a. s.**, se sídlem č.p. 5, 569 32 Staré Město, IČO: 252 91 394, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I. Účastník řízení, společnost AGRONA Staré Město, a. s., se sídlem č.p. 5, 569 32 Staré Město, IČO: 252 91 394, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 10. února 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Staré Město, u nemovitosti č. p. 17 pomocí zemního mechanismu (bagr) zemní práce v souvislosti s opravou kanalizační přípojky, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení společnosti AGRONA Staré Město, a. s., se sídlem č.p. 5, 569 32 Staré Město, IČO: 252 91 394, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 106 000 Kč** (slovy: jedno sto šest tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31816.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti AGRONA Staré Město, a. s., se sídlem č.p. 5, 569 32 Staré Město, IČO: 252 91 394, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31816.

O d ů v o d n ě n í

Dne 11. května 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 50 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, společností AGRONA Staré Město, a. s., se sídlem č.p. 5, 569 32 Staré Město, IČO: 252 91 394 (dále jen „účastník řízení“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 2. září 2016 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 05330-15/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05330/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 1. listopadu 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na opravě vodovodní přípojky (dále jen „stavba“) prováděl právě účastník řízení. Účastník řízení je vlastníkem areálu, ve kterém se nacházejí také provozovny společnosti MOKUST a.s. Staré Město a společnosti JESSGROVE CENTRAL EUROPE s.r.o., pro které účastník řízení zajišťuje dodávky pitné vody na základě Smlouvy o zajištění dodávek pitné vody ze dne 2. července 1998, v níž se účastník řízení zavazuje umožnit trvalý a nepřerušovaný odběr pitné vody a bezodkladně řešit přerušení nebo výrazné omezení dodávek vody v důsledku poruchy.

Dne 10. února 2016 došlo v obci Staré Město, u nemovitosti č. p. 17 při provádění zemních prací pomocí zemního mechanismu (bagr) k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50 účastníkem řízení.

Vzniklé poškození bylo nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2528 m³ plynu do ovzduší za dobu 45 minut, jak vyplývá z protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE]. Podle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] došlo k přerušení dodávky plynu třem konečným zákazníkům (dvěma v kategorii domácnost a jednomu v kategorii maloodběratel).

Účastník řízení v Záznamu z jednání v rámci kontroly ERÚ č. j. 05330-3/2016-ERU ze dne 7. června 2016 uvedl, že práce na odstranění havárie vodovodní přípojky spojené s únikem vody do objektu dílen, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděli jeho zaměstnanci. Předmětná vodovodní přípojka zásobuje dle vyjádření účastníka řízení ze dne 9. srpna 2016 společnost MOKUST a.s. Staré Město, a společnost JESSGROVE CENTRAL EUROPE s.r.o., které mají v areálu vlastněném účastníkem řízení provozovny. Účastník řízení doložil Smlouvou o zajištění dodávek pitné vody uzavřenou dne 2. července 1998 se společností MOKUST závazek účastníka řízení umožnit společnosti MOKUST trvalý a nepřerušovaný odběr pitné vody pro potřeby sociálního zařízení a výroby krmných směsí a závazek bezodkladně řešit přerušení nebo výrazné omezení dodávky vody v důsledku poruchy. Účastník řízení uvedl, že je jediným možným poskytovatelem vody pro společnosti sídlící v jejím areálu. Účastník řízení dále sdělil, že vodovodní přípojka je vedena

pod objektem dílen a že na základě porady s provozovatelem vodovodní sítě, společností VHOS a.s., měla oprava vodovodní přípojky probíhat protlačení nového plastového vodovodního potrubí stávajícím litinovým potrubím, a to směrem od vodoměrné šachty. Účastník řízení uvedl, že vlivem inkrustace stávajícího litinového vodovodního potrubí nebylo možné protlačit nové plastové vodovodní potrubí do vzdálenosti větší než cca 2 metry od vodoměrné šachty a že vzhledem k nutnosti neodkladného vyřešení přívodu vody se rozhodl pro výkop stávající vodovodní přípojky a její nahrazení novým potrubím. Účastník řízení rovněž sdělil, že objekt dílen, pod kterým vede havarovaná vodovodní přípojka, nechal v roce 2004 plynofikovat, přičemž v prováděcím projektu, který má k dispozici, je zakreslena poloha plynárenských zařízení nacházejících se v okolí dílen. Účastník řízení tedy, dle svého vyjádření, měl povědomost o přítomnosti plynárenského zařízení v místě provádění prací. Toto tvrzení dokládá Vyjádření o existenci plynárenského zařízení provozovaného VČP a.s., ze dne 15. června 2004 s přílohami a Situační mapy se zaznačením průběhu vodovodní přípojky z června 2004, v nichž je vyznačen průběh středotlakého plynovodu. Účastník řízení v místě, kde se dle prováděcího projektu mělo nacházet plynárenského zařízení, provedl časově náročné ruční sondy k nalezení plynárenského zařízení, které však nebylo ani po cca 2 metrech ručního kopání nalezeno. Z důvodu nenalezení plynárenského zařízení a k urychlení prací souvisejících s opravou havárie přívodu vody, použil účastník řízení pro zemní práce strojní mechanizaci. Účastník řízení uvedl, že strojní zemní práce probíhaly s maximální opatrností tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Dále účastník řízení uvedl, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií, tudíž nic nenavštěvovalo, že se při provádění zemních prací bagrem blíží k plynárenskému zařízení, což dokládá fotodokumentace správce plynárenského zařízení. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení došlo dle účastníka řízení lžící bagru, která plynárenské zařízení přetrhla.

K havárii vodovodní přípojky se dne 14. července 2016 vyjádřil provozovatel vodovodní sítě, společnost VHOS a.s., která uvedla, že během února dohledávali její pracovníci na vodovodním systému Starého Města u Moravské Třebové únik vody z potrubí, který byl identifikován na vnitřní části vodovodní přípojky směřující k objektu účastníka řízení, kterého o zjištění společnost VHOS a.s. informovala. Účastník řízení si u společnosti VHOS a.s. objednal lokalizaci úniku pitné vody, který byl zjištěn pod jednou z budov v areálu kontrolované osoby, a proto byla doporučena výměna vodovodní přípojky v celé své trase.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v blízkosti plynárenského zařízení, a přesto nepožádal o stanovisko k existenci sítí a spolehl se na projektovou dokumentaci vyhotovenou v roce 2004. Ani o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu účastník řízení nepožádal. Účastník řízení sice provedl ručně kopané sondy, avšak dle svého vyjádření po cca 2 metrech ručního kopání pokračoval v zemních pracích prostřednictvím zemního stroje. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností. Skutečnost, kterou účastník řízení uvedl ve vyjádření, že poškozené plynárenské zařízení nebylo opatřeno obsypem písku ani výstražnou fólií, účastníka řízení nevyvíňuje z deliktního jednání, jelikož je zřejmé, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti a že musí postupovat určitým způsobem, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít. Ani účastníkem řízení akcentovanou nutnost zajištění dodávek vody správní orgán nepovažuje za okolnost, která by účastníka řízení z deliktního jednání vyvinila, neboť zájem jedné právnické osoby na zásobování výroby vodou nelze nadřadit nad zájem společnosti na spolehlivém a bezporuchovém provozu energetického zařízení a na ochraně životů, zdraví a majetku.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevyňal veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného zařízení, množství plynu uniklého do ovzduší a počet odpojených konečných zákazníků) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významné a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit jako vyšší, což správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

Skutečnost, že účastník řízení si nevyžádal vyjádření k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území stavby, ani nepožádal o vytyčení trasy v terénu, hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti navíc účastník řízení vykonával strojním způsobem, což závažnost správního deliktu zvyšuje.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ochranného pásma a porušil tak příslušné ustanovení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení